

ajándéka, de az, ami a teológiai intézetben történik, az Úr eszközévé lesz az itt tanuló diákok formálásában, szolgálatra való felkészítésében.

Engedjétek meg, hogy most két fontos biztatást helyezzek a teológiai intézet tanárainak, diákjainak és mindannyiunknak a szívére.

Az első az, hogy Isten Igéje legyen mindig az őt megillető helyen. A Szentírás bírjon e falak között, az itt oktatók és tanulók életében rendíthetetlen tekintéllyel. A Biblia nem egy tankönyv, amit a bibliakritika módszereivel ízekre szedünk, hanem Isten élő Igéje, amelynek hitelességét nem vonhatjuk kétségbe. A Biblia nem mese, nem mítosz, hanem Isten kijelentése, amely a Szentlélek munkája által ma is élő és ható. Ahol ezt kétségbe vonják, ott az alapok tűnnek el a teológiai oktatásból.

A második biztatás a közösség megélésére vonatkozik. A keresztyén hit és élet legnagyobb ajándéka a közösség, a koinónia. A lelkipásztorok közösségben élő, közösséget szolgáló tanítványok. Ezért fontos, hogy a hallgatók a teológiai intézetben eltöltött hat évben tapasztalják meg, milyen a bibliai alapokra épült közösségi élet, mert ezt a mintát fogják magukkal vinni a gyülekezeti szolgálataiba. A Szentírás tanítása szerint közösség ott jön létre, ott fejlődik folyamatosan, ahol az ígét komolyan veszik és naponként megélik. Az egymással való közösségünk, kapcsolatunk pedig szemlélteti az Istennel való viszonyunkat is. A Krisztusban való közösség megélése meghatározó alap a lelkipásztorra formálódás folyamatában.

Ezekkel a gondolatokkal kívánok sok áldást a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet tanári karának és hallgatóinak életére.

Zárásként hadd idézzem Pál apostol szavait: „Szeretett testvéreim, legyetek szilárdak, rendíthetetlenek, buzgólkodjatok mindenkor az Úr munkájában, hiszen tudjátok, hogy fáradozásotok nem hiábavaló az Úrban.” (2Kor 15,58)

Bogdán Szabolcs János,
a Királyhágómelléki Református Egyházkerület püspöke

„Tudjuk pedig, hogy azoknak, akik Istent szeretik, minden javukra van, mint akik az ő végzése szerint hivatalosak.” (Róm 8,28)

A Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet létrejötté és fennállásának hetvenöt éves története messzemenően példázza az idézett bibliai alapgondolat igazságát: Isten szeretete mindent, még a megsemmisítő szándékot is képes áldássá fordítani.

A felületes szemlélőben joggal merülhet fel a kérdés: miért csak egy rövid, hetvenöt éves évfordulót ünneplünk, hiszen protestáns egyházaink lelkészképzési

és oktatási hagyományai egészen a reformáció koráig nyúlnak vissza? Annál is inkább, mert a tavaly ünnepeltük az egyházaink tudós professzorai (Brassai, Berde Áron stb.) hathatós közreműködésével létrehozott Kolozsvári Magyar Királyi Ferenc József Tudományegyetem megalapításának 150. évfordulóját. A felmerülő kérdések teljesen jogosak, hiszen amire ma emlékezünk, nem más, mint a magyar protestáns egyházainkat megsemmisíteni akaró sikertelen merénylet évfordulója. Kimondhatjuk: ma egy erőszakból született gyermek születésnapját üljük, viszont teológiai intézetünk 75 éves története igazolja, hogy Isten csodásan működik, és az erőszakot is az ő ügyének szolgálatába állítja.

Az 1948. november 13-i keltezéssel megjelent miniszteri határozat által létrehozott Egyetemi Fokú Protestáns Teológiai Intézet tulajdonképpen a nagy múltú református és unitárius önálló lelkészképzés erőszakos beszüntetését jelentette. Az egyházaink megmaradását szolgáló lelkészképzés ilyen közös „marhavagonba” terelése annak az egyházellenes politikának a lépése volt, amely az egyházak, különösképpen a magyar egyházak teljes felszámolását tűzte ki célul. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az a tény, hogy az 1956-os magyar forradalom következményeként 1959-től az unitárius teológiai tanárok perében ártatlanul hosszú börtönövekre ítélték három unitárius teológiai tanárt, Erdő Jánost, Simén Dánielt és Lőrinczi Mihályt, valamint több teológiai hallgatót és lelkészt, s ezzel teljesen lefejezték az unitárius teológiai oktatást. Isten terve azonban nem engedte a megsemmisítő szándék megvalósulását, mert teológiai tanáraink hiányában jól képzett lelkészek vették át a teológiai tanárok munkáját a nehéz években, és folytatódott a lelkészképzés.

Egyedül a fokozatos elsorvasztás szándékával magyarázható a kommunista rendszer ideje alatt a teológiai hallgatók létszámának állami korlátozása és azok a mechanizmusok, amelyekkel a hatóságok elbátortalanítani próbálták a teológiai tanulmányokra jelentkező ifjakat. De Isten terve itt is megmutatkozott, hiszen a tiltás ellenére és toborzás hiányában is, ha szűkösen is, de biztosított volt a lelkészi utánpótlás. Talán közelebb hozza annak a kornak a hangulatát az én teológiai felvételizésem története is.

Bár nagyapám kántortanító volt, édesapám tisztviselőként kénytelen volt beállni a kommunista pártba, és amikor a középiskola befejeztével tudtára adtam, hogy teológiára szeretnék jelentkezni, határozott tiltás volt a válasza: „Tönkre

akarsz mindnyájunkat tenni? Azt akarod, hogy az utcára kerüljünk? Ha kitesznek az állásomból, a szolgálati lakásból is kitesznek!

Bár aggódtam döntésem következményei miatt, a szülői tiltás nem tudott el-tántorítani elhatározásomtól: titokban felkészültem, és tudtuk nélkül sikeresen felvételiztem. Utólag tudtam meg, hogy rögtön a felvételi vizsgára való beiratkozásom után édesapámat behívták az akkori állambiztonságiak, és arra kötelezték, hogy akadályozza meg a felvételizésemet. Édesapám kétségbeesetten hívta fel telefonon a rektori hivatalt, és kérte Erdő János rektort, hogy ne vegyenek fel, mert nagy veszélybe sodrom őt és a családot. Hála Istennek nem vették figyelembe édesapám kérését, és nekem sem szóltak kétségbeesett telefonálásáról, mert ha megtudtam volna, milyen nehéz helyzetbe került, talán elálltam volna a felvételi vizsgától. Végül sok fenyegetés, riogatás után mégsem vesztette el állását, mert egy titokban mélyen vallásos vállalatvezető kiállt mellette. Isten ezt a próbát az édesapám életében is jóra fordította, mert nyugdíjazása után a sepsiszentgyörgyi gyülekezetnek, ahol én voltam a lelkipásztor, egyik leghűségesebb templomlátogatója volt.

Az elmúlt 75 évről összességében elmondhatjuk, hogy az egyházaink ellen kitervelt szándék áldássá változott, mert „azoknak, akik Istent szeretik, minden javukra van, mint akik az ő végzése szerint hivatalosak”.

Talán meg sem tudjuk köszönni a 75 évvel ezelőtti kommunista vezetőknek, hogy az erőszakkal létrehozott közös intézettel abba az átoknak szánt áldásba kényszerítettek bele, hogy nap mint nap éljük meg egymással a tordai vallásszabadság és felekezeti türelem eszméjét. Hogy belülről lássuk, értsük és elfogadjuk különbözőségeinket, hogy barátokként, együtt imádkozó és tanuló lelkesi közösségként értsük meg egymásrautaltságunkat, közös célunkat: Istenhez vezetni, és ezáltal megőrizni erdélyi magyar protestáns egyházaink népét.

Istennek legyen hála azért, hogy átsegített a nehéz időközön, és adja, hogy egymást gazdagítva és erősítve – immár nem kényszerből – tovább is közösen képezzük egyházaink elhívott, magasan képzett lelkipásztorait.

**Kovács István,
a Magyar Unitárius Egyház püspöke**

Hetvenöt éves a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet

Nagy megtiszteltetés számomra a rektor úr felkérése, hogy ezen az ünnepi rendezvényen mint intézményalapító egyház vezetője köszöntsem az egybegyűlteket. De még nagyobb izgalmat okozott az, hogy arra is felkérést kaptam, hogy lehetőleg kevesebb mint tíz percben értékeljem ki az evangélikus egyházkerület, illetve az egyházvezetés perspektívájából az elmúlt hetvenöt év eseményeit.